

Leeftijd van startende zelfstandigen in Vlaanderen en Brussel

- ✓ Meer dan de helft van de starters in Vlaanderen en Brussel is jonger dan 35
- ✓ Jonge zelfstandigen in Vlaanderen is 1 op 5 starters in hoofdberoep en 1 op 10 starters in bijberoep jonger dan 25.
- ✓ Vrouwelijke starters zijn meer vertegenwoordigd in de jongere leeftijdsklassen dan mannen, vooral in Brussel.
- ✓ Leeftijdspiramide van starters is het omgekeerde van die van de hele populatie van zelfstandigen.

Voor gedetailleerde cijfers over de leeftijd van startende zelfstandigen ('starters') in Vlaanderen en Brussel maken we gebruik van data van het RSVZ (Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen). Een starter wordt gedefinieerd als een persoon die in de loop van het respectievelijke jaar een zelfstandige activiteit heeft aangevangen en zich daarvoor heeft ingeschreven bij een sociaal verzekeringsfonds. De focus ligt dus op de zelfstandige als individu en niet op de onderneming zoals in de UNIZO Startersatlas¹. Het is mogelijk dat de starter in het verleden reeds zelfstandige is geweest en opnieuw start. Volgens de meest recente RSVZ-cijfers waren er in 2017 63.028 starters in Vlaanderen en 18.091 starters in Brussel.

In onze analyse maken we gebruik van leeftijdsklassen. Op die manier krijgen we inzicht in de verdeling van starters over verschillende leeftijdscategorieën. Dit is interessanter dan de gemiddelde leeftijd, die trouwens 36 jaar bedraagt in zowel Vlaanderen als Brussel. We maken ook een onderscheid tussen enerzijds geslacht en anderzijds de aard van bezigheid: hoofd- of bijberoep. Actief na pensioen wordt niet meegenomen in de analyse².

Starters in hoofdberoep in Vlaanderen

Rekening houdend met de totalen (los van geslacht) zien we tussen 2007 en 2017 een daling van de aandelen 25-34 jaar en 35-44 jaar in de populatie van startende hoofdberoepers. De percentages van alle andere leeftijdsklassen stijgen dan weer. De categorie 18-24-jarigen kent de grootste groei: +4,1 procentpunt tussen 2007 en 2017. In 2017 was iets meer dan 1 op 5 starters in hoofdberoep jonger dan 25 jaar. Ter vergelijking: het aandeel -35-jarigen in totale zelfstandigenpopulatie van Vlaanderen bedraagt 20,6% in 2017. In 2012 was dit 19,6%.

¹ In de UNIZO Startersatlas (in samenwerking met UCM en Graydon) ligt de focus op het aantal nieuw opgerichte eenmanszaken en vennootschappen. Zie <https://www.unizo.be/onderzoek-en-statistiek> voor de laatste editie.

² Het aandeel 'actief na pensioen' in de populatie van alle startende zelfstandigen in België bedraagt ongeveer 2,0 procent.

Hoewel deze globale evoluties van toepassing zijn op zowel mannen als vrouwen is er een opvallend verschil tussen de geslachten. In vergelijking met mannen zijn vrouwen meer vertegenwoordigd in de jongste leeftijdscategorie, zowel in 2007, 2012 als in 2017. Van alle vrouwelijke starters in hoofdberoep in 2017 was 1 op 4 jonger dan 25. Voor mannen is dit iets meer dan 1 op 5. Sinds 2012 zijn de aandelen van mannen en vrouwen in de leeftijdscategorieën 45-54 jaar en 55+ quasi identiek. De instroom van vrouwelijke zelfstandigen lijkt dus jonger te zijn dan de instroom van mannelijke zelfstandigen.

Leeftijds- klasse	2007			2012			2017		
	M	V	Totaal	M	V	Totaal	M	V	Totaal
18-24 jaar	16,9%	20,1%	18,2%	18,7%	22,1%	20,0%	21,3%	24,1%	22,3%
25-34 jaar	34,5%	31,6%	33,3%	33,2%	30,5%	32,1%	32,5%	31,2%	32,0%
35-44 jaar	28,8%	29,2%	29,0%	26,9%	26,1%	26,6%	24,4%	23,0%	23,9%
45-54 jaar	15,2%	14,8%	15,1%	16,0%	16,2%	16,1%	16,1%	16,1%	16,1%
55+	4,7%	4,3%	4,5%	5,2%	5,2%	5,2%	5,7%	5,6%	5,7%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabel: starters in hoofdberoep in Vlaanderen

De leeftijdspiramide van de totale populatie van hoofdberoepers in Vlaanderen in 2017 vertoont grote verschillen met die van de starters. Terwijl 53,7% van alle hoofdberoepers 45 jaar of ouder is, bedraagt de instroom van deze leeftijdsgroepen in de starterspopulatie 21,8%, minder dan de helft. Omgekeerd geldt ook dat het aandeel hoofdberoepers jonger dan 35 jaar 20,6% bedraagt in de hele populatie, terwijl dit voor starters 54,3% is.

Leeftijds- klasse	2017		
	M	V	Totaal
18-24 jaar	3,5%	3,9%	3,6%
25-34 jaar	16,6%	17,8%	17,0%
35-44 jaar	25,9%	25,0%	25,6%
45-54 jaar	31,7%	31,6%	31,6%
55+	22,4%	21,7%	22,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Tabel: zelfstandigen in hoofdberoep in Vlaanderen

Starters in hoofdberoep in Brussel

Ook in Brussel zien we doorheen de tijd een daling van de aandelen van de leeftijdsklassen 25-34-jarigen en 35-44-jarigen. Maar terwijl in Vlaanderen de leeftijdscategorie 18-24 jaar een groei van 4,1 procentpunt kent tussen 2007 en 2017, is dit in Brussel slechts 1,8 procentpunt. Tussen 2012 en 2017 was er zelfs geen evolutie in het aandeel van deze leeftijdscategorie. Brussel blijkt vooral een grotere instroom van 45-plussers te kennen de laatste jaren. Vrouwelijke starters zijn meer vertegenwoordigd in de jongere leeftijdscategorieën en het verschil met aandeel van mannelijke starters is groter geworden het laatste decennium.

Leeftijds- klasse	2007			2012			2017		
	M	V	Totaal	M	V	Totaal	M	V	Totaal
18-24 jaar	14,3%	16,9%	14,9%	15,4%	20,9%	16,7%	16,4%	17,5%	16,7%
25-34 jaar	42,7%	44,5%	43,2%	39,7%	42,2%	40,3%	35,3%	44,5%	37,6%
35-44 jaar	28,3%	25,6%	27,6%	28,1%	22,3%	26,7%	27,9%	22,0%	26,5%
45-54 jaar	12,1%	10,8%	11,8%	13,3%	11,1%	12,7%	15,9%	12,3%	15,0%
55+	2,6%	2,2%	2,5%	3,5%	3,4%	3,5%	4,4%	3,7%	4,3%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabel: starters in hoofdberoep in Brussel

Starters in bijberoep in Vlaanderen

Slechts 1 op 10 van de startende bijberoepers is jonger dan 25, terwijl dit voor hoofdberoepers 1 op 5 was in 2017. Het aandeel van 45-plussers kent een hoge groei tussen 2007 en 2017: +4,8 procentpunt. In 2017 zijn er relatief weinig verschillen tussen mannen en vrouwen, behalve voor de categorie 55-plussers.

Leeftijds- klasse	2007			2012			2017		
	M	V	Totaal	M	V	Totaal	M	V	Totaal
18-24 jaar	11,2%	14,1%	12,3%	11,7%	13,1%	12,3%	10,9%	11,3%	11,0%
25-34 jaar	41,2%	40,5%	40,9%	40,2%	39,9%	40,1%	39,0%	37,3%	38,2%
35-44 jaar	28,9%	28,9%	28,9%	26,7%	28,6%	27,5%	27,2%	29,1%	28,1%
45-54 jaar	14,4%	14,0%	14,2%	16,2%	15,6%	15,9%	16,1%	18,0%	17,0%
55+	4,3%	2,5%	3,6%	5,1%	2,8%	4,1%	6,8%	4,3%	5,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabel: starters in bijberoep in Vlaanderen

Starters in bijberoep in Brussel

Net als in Vlaanderen zien we dat de aandelen van de leeftijdscategorieën jonger dan 35 afneemt en dat 45-plussers een groei optekenen (+6,9 procentpunt).

Leeftijds- klasse	2007			2012			2017		
	M	V	Totaal	M	V	Totaal	M	V	Totaal
18-24 jaar	6,8%	6,7%	6,8%	6,1%	6,8%	6,4%	5,4%	4,1%	4,8%
25-34 jaar	51,6%	48,9%	50,5%	43,7%	44,3%	44,0%	43,2%	43,6%	43,4%
35-44 jaar	26,1%	27,9%	26,8%	32,8%	27,4%	30,4%	29,1%	28,8%	29,0%
45-54 jaar	12,3%	13,1%	12,6%	12,4%	15,3%	13,7%	15,5%	17,3%	16,3%
55+	3,2%	3,5%	3,3%	5,1%	6,2%	5,6%	6,8%	6,2%	6,5%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabel: starters in bijberoep in Brussel